

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: osztorfővén és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előjárók, papok és gazdasági egyesületi tagok egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér. Helyközi telefon 15. sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyílt-tér so. a. i. K. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári csekk- és klíring 10.489. szám

Rendületlenül.

Irta: **Buza Barna** orsz. képviselő.

A hónapok óta vergődő keserves válság szeszélyesen változó jelenségei sokakból megint azt a régi sóhajt csalták ki, hogy ime megint pusztít a magyarság évezredes átka, a visszavonás és pártoskodás. Mert sok minden körülmény olyan szint adott a helyzetnek, mintha az ország vezető pártja és többsége, a függetlenségi párt épen ezekben a nehéz napokban, amikor a súlyos küzdelmek a legszorosabb összetartást tennék szükségessé, belső viszályok és egyenetlenségek között vergődnek és mintha ez a párt, amelyre most már a leg-súlyosabb, de talán a nemzetre nézve legértékesebb hivatás vár, épen érvényesülésének küszöbén indulna a felbomlás, a megsemmisülés felé.

Minden jó magyar embernek öröme a való tények ezeket a sötét látszatokat teljesen megcáfolták és szétfoszlatták. Most már tisztán láthatja mindenki, aki gondolkozni tud, de akinek gondolkodását a zavaros ujsághírek is összezavarták, tisztán láthatja nem ujsághíradások kombinációiból, hanem a letagadhatatlan tényekből, hogy igenis a függetlenségi párt egységesen és rendületlenül áll programja mellett és hiven követi ennek a programnak érvényesülésén dolgozó vezérét. Láthatja mindenki, akinek tisztán látását nem tették még tönkre a rosszindulatú céltatos gyanúsítások és rágalmak, hogy nem a függetlenségi pártban volt a lényeges ellentét és viszály, hanem hogy voltak sokan a függetlenségi pártban kívül, akik mindent elkövettek, hogy zavartámasszanak a többségi pártban, mivel hogy nagyon vágytak az így támadt zavarosban halászatni. Ilyenfajta elemek dirigálták azt a hetek óta tartó sajtóhajsztát, amelynek célja volt folytonos makacs hazudozásokkal, rágal-makkal és gyanúsításokkal egymás ellen uszítani a függetlenségi párt tagjait és éket verni a párt és a vezér közé.

Gonosz munkájuknak volt is némi eredménye, mert sok helyütt sikerült nekik a közönség gondolkodását teljesen össze-zavarni, úgy hogy ma a hazugságok szédítő tömkelegében csak igen kevesen tudják megérezni a tiszta igazságot és sikerült nekik perfid aknamunkájukkal bizonyos feszültséget támasz-

tani magában a pártban s különösen a párttagok nagyrésze és a vezér között. Hogy milyen mesterségesen készített s menyire minden ok, és alapnélküli volt ez a feszültség, azt fényesen bebizonyította a függetlenségi párt szerdai értekezlete és különösen az értekezlet után a pártkörben lefolyt társalgás.

Minthogy a hajnali ködöt szétoszlatják a felkelő nap sugarai, úgy oszlatta el a félreértések és mondva csinált ellentétek mesterséges ködét a vezér és párttagok személyes érintkezésének meleg és világító sugara. Nemcsak az elmék értették meg újra egymást, hanem egymásra találtak és a régi szeretettel és egymással dobtantak össze a szívek; megbizonyosodott, hogy lehetnek árnyalati különbségek a függetlenségi pártban belül, hisz egy ilyen nagy pártnál egészen természetes dolog is, hanem minden árnyalat felolvad a vezér iránt való egységes érzésben, amely nemcsak a bizalomnak és ragaszkodásnak, de mindennek felett az őszinte szeretetnek érzése is.

Nem sikerült tehát a függetlenségi párt külső jóakaróinak megbontani a párt egységét és megszüntetni azt a domináló és Magyarország egész jövőjére elhatározó erejű tény, hogy a magyar képviselőház abszolút többsége a függetlenségi párt. Nem sikerült elhítenni Kossuth-tal, hogy a párt egy része az ő személye ellen tör és nem sikerült elhítenni a függetlenségi párttal, hogy Kossuth hajlandó a párt programját és különösen az önálló bankot elejteni, mert a pozitív tények mind a két irányban az ellenkezőt igazolták. Tény, hogy a függetlenségi párt egységesen kitart vezéré mellett s tény, hogy Kossuth s az egész függetlenségi párt rendületlenül ragaszkodik az önálló bank programjához. Ha pedig ez így van, akkor a küzdelem nem végződhet másképp, mint a függetlenségi párt kormányra-jutásával és az önálló bank diadalával.

Azok az ujságok, amelyek eddig a magyar sajtóban példátlan perfidiával és rosszhiszeműséggel vezették a függetlenségi párt szétrobbantására indított hajsztát, bizonyára tovább fognak hazudni ezután is. Tovább fogják hirdetni, hogy a függetlenségi pártban aknamunka folyik Kossuth ellen, tovább fogják ámitani az országot azzal, hogy Kossuth haj-

landó lenne az önálló bank el-ejtésével is megegyezni. De hogy ezek után találnának még az országban épelméjű embert, aki hitelt ad ezeknek a gonosz célnak hazug híreszteléseknek, azt alig hiszem.

Hagyjanak fel azok az ujságok és az ő sugalmazóik az aknamunkával, mert világosan láthatják immár, hogy annak sikere semmiképp sem lehet.

A magyar hazafias közönség pedig fogadja és várja az eseményeket avval a megnyugvással, hogy minden belső és külső, nyílt és titkos támadással szemben az egységes függetlenségi többség élén, Kossuth Lajos fiával, rendületlenül áll őrt a nemzet jogai és érdekei mellett.

POLITIKA.

— Fővárosi tudósítónktól. —
Válasz a siri lakóknak.

A függetlenségi párt egyhangulag visszautasította Lukács László javaslatát. Lukács indokolatlan optimizmust vállalkozott arra, hogy engedelmények nélkül engedékenységre bírja a függetlenségi pártot. Titokban reménykedett abban, hogy a pártot néhány odavetett miniszteri tárcával, ha majd elszédítik, segítő társul használhatják fel arra, hogy az ó-szabadelvéket ismét feltámasszák halottaikból. Az optimizmusa jogosulatlan volt. A reménykedése pedig — enyhe szóval — hiu. A függetlenségi párt nem kapacitálható, ha nem honorálják álláspontját és nem ugrasztható bele semmiféle ilyen feltámasztási kísérletekbe. Még gondolatnak is perverz, hogy a függetlenségi párt álljon oda az életelíxirrel és felrzza siri álmából a szabadelvéket, azt a pártot, amelytől elvi tekintetben mérhetetlen új választja el, a mellyel mindig heves harcban állott és amely mindig az ő tönkretételére törekedett. Az egész terv halvaszületett idea volt és a rövidlátó, gyanus tendenciájú felkinálásra, méltó válasz volt a függetlenségi párt teljesen egyértelmű elutasítása.

Béke vagy harc.

Ezután a rövid intermezzo után, amelynek a komolysága igen kétséges, újból ott állunk az előtt a kihelyezett, élére állított kérdés előtt: béke lesz, vagy harc? Vagy honorálják a függetlenségi párt álláspontját, vagy megpróbálkoznak az alkotmányellenes harci kísérletezésekkel. Vagy jön a függetlenségi kormány, vagy — Héderváry. Tertium non datur.

Tessék választani!

Aki higgadtan mérlegeli ezt a két eshetőséget, az kénytelen esodál-

kozni azon, hogy mi is van ezen meglegelni való. Héderváry hozza a harcot, a belső válságot, az ország romlására, a monarchia meggyengülését, a dinasztia tekintélyének, súlyának megingását. A függetlenségi kormány hozza a békét, az alkotmányos rendet, az egyetértést a korona és a nemzet között, az ország fejlődését, virágzását, haladását, a monarchia megerősödését. Tessék választani; melyik ut szolgálja inkább a nemzet, a monarchia, a korona érdekét.

Darabont legénykedés.

És tisztában kell lenni azzal is, hogy itt minden erőszak hiu próbálkozás, meddő vállalkozás marad, a végén mégis csak a függetlenségi párt álláspontja kell, hogy győzelmet arasson, a kampf-miniszteriumok átmenetileg legénykedhetnek, de a megoldásnak csak egyetlen módja van: a függetlenségi párt kizárólagos kormányra jutása.

Céltalan fáradozás.

Vannak körök — úgy látszik — ahol sehogysem akarnak belenyugodni abba, hogy a függetlenségi elvek annyira tért foglaltak. Nem akarják elhinni azt, hogy a szabadelvéeknek már nálunk beakonyodott és itt csak egy pártnak van jövője és létjogosultsága, a függetlenségi pártnak. Vissza akarnak idézni minden áron az életbe — sőt még a függetlenségeket is fel akarnak használni ennek érdekében — az ó-szabadelvéket. Céltalan fáradozás. Jöj-jön már egyszer mindenki tudatára annak, hogy Magyarországon a függetlenségi párt az ur, nélküle és ellene semmit sem lehet elérni, de vele, általa hatalmas virágzáshoz lehet juttatni az országot.

Függetlenségi eredmények.

A függetlenségi párt a koalíciós kormányzás három éve alatt bebizonyította, hogy bővelkedik gubermentális eredményekben is és tud nemcsak opponálni, hanem alkotni, teremteni, dolgozni is. A függetlenségi párt e három év alatt — azt hisszük — teljes mértékben rászolgált a korona bizalmára és a legkorrektebbül állta meg helyét a kormány mellett, teljesítette vállalt kötelezettségeit. Miért húzódoznak mégis tőle, miért bizalmatlanok vele szemben? És ha a parlamentáriszmus nagy alapelveit vesszük, micsoda jogon utasítják vissza a nemzet többségét képviselő pártot, micsoda címen akarják elfojtani a nemzet törekvéseit?

Mindnyájunk érdeke.

A józan belátás azt követeli, hogy a függetlenségi pártot bízzák meg a kormányzással. Az alkotmányosság is ezt parancsolja. A nemzet érdeke, a monarchia érdeke, a dinasztia érdeke egyképen kívánják ezt. És aki nem akarja a nemzetet harcba ker-

getni, nem akarja a belső válság minden rémét felidézni, nem akarja nemzetnek, monarchiának, királynak meggyengülését, leromlását, annak nem lehet ez elől kitérnie.

A nemzet sorakozása.

Fontolják meg ezeket jól azok, a kik a függetlenségi pártot el akarják utasítani. Ha harcot akarnak, ám legyen harc. De ebben a harcban a kudarcot csak ők vallhatják. A nemzet nem riad vissza a küzdelemtől. Volt már részünk benne, nem futamodunk meg gyáván, ha most újra ránk akarják szabadítani. Sőt bizalommal, hittel várjuk a küzdelmet. Ez a harc egy táborba fogja tömöríteni megint a magyar parlamenti pártokat és oda sorakoztatja a függetlenségi párt oldala mellé, impozáns táborba a többieket is.

Elszánt küzdelem.

Hát jöjjön a harc. Elvállik, ki huzza a rövidebbet. A függetlenségi párt elszánt és rendíthetetlen, egységes és hatalmas. Megtörni, legázolni nem fogja senki és semmi. De el fogja söpörni ellenségeit és diadalmasan fogja kivívni a maga igazát!

Panasz a tiszti főügyész nyugdíjazása ellen.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának folyó évi június 24-én megtartott közgyűlésén tudvalevőleg Dr. Valentsik Ferenc vármegyei tiszti főügyészt nyugalomba helyezték. Nyugdíját — a nyugdíjválasztmány elutasító határozatával szemben — évi 2520 koronában megállapították. Ez ellen most — mint értesülünk Jánosi Gyula és Dr. Gyarmathy Dezső bizottsági tagok a közigazgatási bírósághoz intézett panaszszal éltek. Együttal pedig — miután vagyoni jogi ügyről is van szó és a törvény által ily esetben előírt névszerinti szavazás mellőztetett — a belügyminiszteriumhoz szintén felebbeztek a határozat ellen.

A panasz így szól:

„Minden állami vagy törvényhatósági tisztviselő jogosan követelheti, hogy nyugalomba helyeztessék az esetben, hogy ha a törvényben, vagy a szabályrendeletben megállapított feltételek beállottak.

Dr. Valentsik Ferenc ama kérelméhez, melyet nyugalomba helyezése végett beterjesztett, két orvosi vényt mellékel, melyet egy brassói és egy budapesti orvos állított ki, a melyek szem és gyomor baj ellen állítottak ki s a melyekből, valamint saját tapasztalatából Dr. Lengyel József vármegyei tiszti főorvos azt állapította meg, hogy Dr. Valentsik Ferenc vármegyei tiszti főügyész szem- és gyomor bajban szenved, a mely két betegség muló és gyógyítható lévén, nyugalomba helyezésre alapul nem szolgálhat.

Ezen kívül hivatkozott Dr. Valentsik Ferenc még egy orvosi bizonyítványra, melyet Dr. Lengyel József 1908. évben állított ki, melynek alapján Dr. Valentsik Ferenc tiszti főügyész 1908. évben három hónapi szabadságot kért és nyert, s a melynek lejárta után hivatalát ismét elfoglalta, és a mint a közgyűlésen elhangzott beszédekből megértettem, mindaddig, míg Solymossy Endre országgyűlési képviselő meg nem halt, teljes egészségben betöltötte, — a midőn azonban Solymossy Endre országgyűlési képviselő meghalt, azonnal fellepett országgyűlési képviselő-jelöltnek, s mindjárt utólrta a has- és szemfájás — dacára annak, hogy Dr. Lengyel József tiszti főorvos eme has- és szemfájást nem találta oly

mérvűnek, melynek alapján Dr. Valentsik Ferenc tiszti főügyész a megyei szabályrendelettel fogva jogosult volna nyugalomba helyezésére követelni.

Miután Dr. Valentsik Ferenc állított betegsége csak muló baj, az a kérdés merül fel, hogy eme baj nem orvosolható-e a vármegye megterhelése nélkül?

Dr. Valentsik Ferenc, a ki egyuttal gyakorló magán ügyvéd, mint vármegyei tiszti főügyésznek 11 évi ténykedését figyelemmel kísérni alkalmam volt, s ezen idő alatt a vármegye ügyein kívül, a következő nagyobb munkálatokat bonyolította le:

1. 1898. május vagy június havában átvette Marton János székelyudvarhelyi ügyvédnek — a ki elmébaja következtében a nagyszabeni tébolydába került, a hol rövid idő alatt meghalt — nagyon is keresett irodáját, a melynek pereit lejártatta.

2. Nem sokára, talán 1899. vagy 1900. évben kapott egy csődöt, a melyet lejártatott.

3. 1901. vagy 1902. évben a székelyudvarhelyi Székelyegyleti első takarékpénztár csödbe jutott. Kezdetben a csődválasztmányának elnöke, később tömegdondnok lett, a melyet szintén 2-3 év alatt lebonyolított.

A ki ismeri a viszonyokat, igen jól tudja, hogy mily óriási tevékenységet fejtett ki Dr. Valentsik Ferenc megyei tiszti főügyész a Székelyegyleti első takarékpénztár csödtömegének lebonyolítása körül, a mi különben megállapítható abból, hogy mint tömegdondnoknak megállapított munkadíja felment hir szerint 60—70000 koronára.

A Klein testvérek és Klein Zsigmond bpesti cégnek jogi tanácsosa lett, a mely tiszteletet a jelenben is betölti.

5. A marosvásárhelyi Argár takarékpénztár székelyudvarhelyi fiókjának jogi tanácsosa és

6. hir szerint a szentgyházas-oláhfalusi takarékpénztárnak is jogtanácsosa lett. Mindezekhez hozzájárul, hogy igen keresett ügyvédi irodája volt és van jelenben is, a mi igen természetes, mert mindaddig, amíg a többi ügyvédek csak lassan és véletlenül ismerkednek meg a jogkereső felekkel, addig a vármegyei tiszti főügyész, mint vármegyei hivatalnok, minden községben ismeretes.

Eme rengeteg magánmunkának a teljesítése nem csoda, ha a vármegyei tiszti főügyésznek has- és szemfájást idézett elő, mert hiszen a legerősebb szervezet is az oktalan munka alatt elkopik, megerőtlenedik.

Már most, miután tudjuk, hogy Dr. Valentsik Ferenc megyei tiszti főügyész has- és szemfájást mi idézte elő, továbbá miután Dr. Lengyel József véleménye szerint a betegség gyógyítható, az a kérdés merül fel, hogy okvetlenül szükséges-e Dr. Valentsik Ferenc megyei tiszti főügyész nyugalomba helyezése?

Kétségtelen, hogy Dr. Valentsik Ferenc megyei tiszti főügyész egészségét nem a vármegye munkája rongálta meg, mert hiszen a munka oly csekély időt igényel, hanem előidézte a magán ügyvédek és ama körülmény, hogy ebből is igen sokat akart egyszerre meggazdagodni, következésképp ha az ok megszüntetjük, az okozat magától megszűnik, a mi igen könnyen elérhető az által, hogy ha Udvarhelyvármegye ügyrendjénnek 48. §-a, mely szerint a tiszti főügyész magánügyvédi gyakorlatot folytathat, egyszerűen hatályon kívül helyezzük, mely esetben Dr. Valentsik Ferenc megyei tiszti főügyész tevékenysége tényleg arra szorítkozik, mire a vármegye megválasztotta s én megvagyok győződve, hogy az esetben has- és szemfájása rövid idő alatt megszűnik.

A Dr. Lengyel József által kiállított bizonyítványban előterjesztett véleménynyel szemben tehát semmi esetre sem indokolt a törvényhatósági közgyűlésnek határozata, mely-

nél fogva Dr. Valentsik Ferenc tiszti főügyésznek, a ki jelenben legfeljebb 36 éves, a szabályrendelet világos intézkedése ellen, nyugalomba helyezését elrendelte és pedig annal kevésbé, a midőn köztudomásu, hogy a has- és szemfájás oly hirtelen azért lepte meg a 36 éves fiatal embert, hogy országgyűlési képviselő lehessen. De mindenesetre indokolt az, hogy Dr. Valentsik Ferenc megyei tiszti főügyész egy pár hónapra szabadságot nyerjen, mely alatt a törvényhatósági bizottság, a megyei ügyrend 48. §-át hatályon kívül helyezze s annak utána kísérletet tegyen még Dr. Valentsik Ferenc megyei tiszti főügyészrel, s ha annak utána bebizonyul, hogy baja komoly s ezt az orvos szakértő kifejezetten bizonyítja is, akkor Isten neki meglehet terhelni a megyei lakósságot pótdóval, hogy Dr. Valentsik Ferenc megyei tiszti főügyész nyugdíját is fedezhesse. De addig semmi esetre sem.

Ezeknél fogva mély tisztelettel esedezem a nagyméltóságú közigazgatási bírósághoz, kegyeskedjék Udvarhelyvármegye tekintetes törvényhatósági bizottságának 1909. június 24-én megtartott közgyűlésén 407. sz. a. hozott ama határozatát, mely szerint Dr. Valentsik Ferenc vármegyei tiszti főügyészt 1909. évi július 1-től kezdve nyugalomba helyezte és évi nyugdíját 2520 koronában megállapította, megsemmisíteni, s Dr. Valentsik Ferenc megyei tiszti főügyészt nyugdíjazás iránti kérelmével elutasítani.

Ezekben ismertettük a panaszt anélkül, hogy pro vagy kontra véleményyt kívánnánk fűzni hozzá, mint olyan ügyhöz, mely a közérdekbe vág ugyan, de még felsőbb hatósági elintézés előtt áll. Másfelől pedig egy köztisztviselő érdekeit érinti, aki — köz elismerés szerint — állását pontosan betöltötte. Sehogy sem tartjuk tehát illetékesnek magunkat, a törvény helyes magyarázására hivatott fórumok végzése, ítélete előtt, bárminő bírálatot mondani.

A törvényhatósági bizottság többségének határozata ellen panaszoló bizottsági tagokat, — feltételezzük — bizonyára a közérdek szolgálata hivatásként. Most már a közigazgatási bíróságon, esetleg a belügyminiszteren van a sor, hogy kiderítse: igazságos, méltányos, törvényes és helyes alapon történt-e a vármegyei tiszti főügyész nyugalomba helyezése, vagy nem?

Ami pedig a panasznak azt a részét illeti, hogy a tiszti főügyész állás a magán ügyvédi gyakorlattól jóvőre függetleníttessék, azt a magunk részéről is jelenleg aktuálisnak, igen helyesnek és kívánatosnak tartanók.

Ez van olyan jövedelmező állás, hogy a magán ügyvédek nélkül is bárkinek tisztességes megélhetést biztosítson. Másrészt pedig az állás tekintélye, annak pontos és feltétlenül pártatlan betöltése követeli, hogy abba egész munkakört felölölő egyén választassék.

Nem vagyunk barátjai az összpontosító, mindent magához kaparó és egy kézbe juttató politikának. A mai megélhetési viszonyok is ellene szólnak az ilyen állapotoknak. Egy embernek mindent nem lehet oda adni, mert az nem igazság, annál kevésbé lehet méltányosság.

Ezekhez hasonló állapot több oldalról tapasztalható és mindenütt elkeseredést, méltó megbotránkozást hoz felszínre. De majd erről más

alkalommal mondjuk el nézeteinket. Idején valónak tartottuk most, a tiszti főügyészi állás betöltése előtt, rámutatni e visszas helyzetre, azon reményben, hogy Sebesi János dr. alispán a szabályrendelet megfelelő módosítása iránt, sürgős javaslatot fog a bizottság elé terjeszteni.

Legújabb.

Az országgyűlés összehívása.

A horvát képviselők 22 aláírással összehívták a képviselőházat, amelyen a Novoszelo Mátyáson, — letartóztatása által esett sérelemért akarnak szót emelni. A Ház f. hó 5-én ül össze.

Lukács kihallgatása.

Lukács László homo regius, a függetlenségi párt elutasító határozatával Bécsbe utazott. Kihallgatáson volt a királynál és további intézkedésig az osztrák fővárosban maradt. Hir szerint még újabb kihallgatások lesznek. Kossuth és Justh kihallgatását helyezik kilátásba.

HIREK.

— **M. t. Olvasóinkhoz.** A »Székely-Udvarhely« c. hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap megjelenő politikai lap tizenötödik évfolyamának második felére előfizetést nyitottunk. M. t. olvasóinkat arra kérjük, hogy előfizetésüket minél előbb megújítani sziveskedjenek.

Uj programm hirdetését föllesgesnek tartjuk. Politikai hitvallásunk kezdettől fogva függetlenségi és 48-as Kossuth-párti volt. Jövőre is az marad. Ezért küzdöttünk az utóbbi nemzeti ellenállás idején oly eredménynyel, hogy vármegyénk összes választókerületeiben függetlenségi és 48-as képviselőink vannak. Székely testvéreink pedig vármegyeszerte átérték és átérzik immár, hogy magyar hazánk minden polgára csakis úgy boldogulhat, ha önálló, független és szabad lehet ez az ország.

Vezércikkeink nagyrészt: P. Ábrahám Dezső, Beck Lajos, Burgyán Aladár, Buzsák Barna, Dencz Ákos, Fenyvesi Soma, Gotthárd Sándor, Gyarmathy Dezső, Kálosi József, Lázár Pál, Mérey Lajos, Nagy Emil, Ugron Gábor, Zakariás János országgyűlési képviselők és más fővárosi s helyi írók tollából közölhetjük.

Politikai értesítéseinket pedig a legautentikusabb forrásból, mindig kiforrott, biztos adatok szerint hozhattuk.

Tetemes anyagi és szellemi áldozatot követel egy ily tömören összeállított, a legaprólékosabb dolgokra is figyelmet fordító újság hetenként kétszer való megszerkesztése és kiadása. Aki ezt behatóbban vizsgálja és átérteni tudja, méltányolni mindenesetre csak az képes.

Mi azonban másfél évtizeden át a legnagyobb áldozatokat is meghoztuk abbéli reményünkben, hogy a m. t. olvasók ezt előbb-utóbb méltányolni fogják s a »Székely-Udvarhely«-t, mint e vármegye egyedüli 48-as függetlenségi politikai lapját a megérdemelt támogatásban részesítik.

Ezzel a reménységgel, székely hazafias bizalommal ajánljuk lapunkat

a m. t. pártolás megújítás díjmentés fizetésé.

— A terium terelnők udvarhe — saja ügyigaz.

— V. lozsvári lástanár rius K sepsisz székelyt tak. A tekintet Vári Al lásra.

— E háziipar gató v gróf fő teken k az alap véglege közgyűt ban az jai legi tanárok állott n eltávoz zepe tá kerülni gyűjtés

— V. éven á zeten Kovács szakiró előtt n kényte semet ismét a becses ménye vontá lemény küldhe lapunk illusztr közlen köször Udvar szakir

— V. július ben v zött Egyed Homozes k Széke

— turi u át tar tója, selő reszt gond renc meg tagja nöke ben órák kórha várta nap mást nagy

a m. t. olvasóközönség jóindulatu pártolásába s kérjük az előfizetések megújítását, melynek könnyítésére díjmentes postatakarékpénztári befizetési lapokat mellékelünk.

Teljes tisztelettel:
a »SZEKELY-UDVARHELY«
szerkesztője és kiadóhivatala.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Gervai Nándor székelyudvarhelyi kir. pénzügyi irodavezetőt — saját kérésére — a brassói pénzügyigazgatóságához helyezte át.

— **Vári Albert vallásánár.** A kolozsvári unitárius főgimnázium vallásánári állására — mint az Unitárius Közlöny írja — József Lajos sepsiszentgyörgyi és Vári Albert székelyudvarhelyi lelkészek folyamodtak. A főgimnázium igazgatósága, tekintettel irodalmi munkásságára — Vári Albert lelkészt ajánlja az állásra.

— **Eihalasztott ülés.** Az első székely háziipari országos szövetséget igazgató választmány, Mikes János gróf főesperes elnökle alatt pénteken kellett volna összeülni, hogy az alapszabályokat revideálja és a végleges megalakulást kimondó közgyűlés határidejét kitűzze. Azonban az ideiglenes választmány tagjai legnagyobb részben képziskolai tanárokból lévén összeállítva, a beállott nyári szünidő alkalmából — eltávoztak. E miatt szeptember közepe táján fog az ügy tárgyalás alá kerülni. Addig az ügyvezető a taggyűlést tovább folytatja.

— **Visszatért munkatársunk.** Tíz éven át voltam becses lapjának önzetlen munkatársa — írja nekünk Kovácsy Béla igazgató, gazdasági szakíró Budapestről. Két évvel ezelőtt megváltozott viszonyaim miatt kénytelen voltam ezirányú működésemet abbahagyni, most azonban ismét abba a helyzetbe jutottam, hogy becses lapját mezőgazdasági közleményekkel elláthatom s ezentul havonta 5-6 aktuális gazdasági közleményt fogok a t. Szerkesztőségnek küldhetni. Azt hisszük velünk együtt lapunk t. olvasói is örömmel fogadják illusztris munkatársunk tanulságos közleményeit s épen ezért szívesen köszöntjük Kovácsyt, a »Székely-Udvarhely« régi ismert és kedvelt szakíróját körünkben.

— **50 éves találkozó.** Folyó évi július 2-ikára gyűltek össze az 1859-ben végzetek Kolozsvárra. Ezek között szerepelnek vármegyénkbeli: Egyed Ferenc nyug. unitárius lelkész Homoródszentpálról és Sándor Mózes kir. tanácsos, nyug. tanfelügyelő Székelyudvarhelyről.

— **Sándor János,** a székelykereszturi unitárius gimnáziumnak 34 éven át tanára és ebből 30 évig igazgatója, az Unitárius Egyházi Képviselő és Fő Tanácsok tagja, a kereszturi unitárius egyházokról felügyelő gondnoka, a Kereszturköri Dávid Ferenc Egylet elnöke, Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának tagja s több humánus intézetnek elnöke, illetve tagja, élete 68 ik évében folyó évi június 30-án reggel 4 órakor a kolozsvári Karolina orsz. kórházban, hol gyógyulását kereste, váratlanul elhunyt. Hült tetemét tegnap d. u. 2 órakor a vasuti állomástól a köztemetőben, általános, nagy részvét mellett helyezték örök

nyugalomra Székelykereszturra. »Tanítványainak serege szerte a hazában tisztelve követte, barátai becsülése soha sem lankadott és családjá, melyért rajongó szeretettel élt, melynek körében mindig oly boldognak érezte magát, zokogva siratja őt, ki nekik mindenük vala.« A függetlenségi és 48-as párt szintén a gyászolók között van; gyászolja benne a törhetetlen hazafit, ki azok közül a kevés számú uttörő honfiak közül való volt, kik Orbán Balázs és Ugron Gábor mellett sziklaszilárdan harcoltak a függetlenségi lobogó alatt. Nyugodjék csendesen.

— **Rendőreink száraz kenyere.** Minden vonalon drágaság van. Jól tudjuk, mondani sem kell ezt immár, mert mindenki tapasztalja. De leg-súlyosabban érinti a drágaság a kisebb fizetésű családok emebereket. Ilyenek nálunk a városi rendőrök, kik a mai világban évi 6-700 korona fizetésből kell tengődjenek családotól együtt. Mert náluk — hála Istennek — az Egyke divatban nincsen. Van olyan közöttük, kinek 5-6 gyermeke is van. A rendőrök nálunk kevesen vannak és így majdnem állandóan szolgálatot kell teljesíteniük. Azonban a csekély fizetésből sokszor alig jut naponta egy-egy darab száraz kenyere. Adósságot sem csinálhatnak, mert ma már ki hitelez egy szegény embernek? Másfelől pedig azt a szolgálati utasítás 16. §-a is megtiltja nekik. Magunk részéről méltányosnak tartjuk, hogy a képviselőtestület jóakaratu figyelembe vegye kérelmüket, melyben »bármely csekély« lakbér megszavazása végett folyamodtak.

— **Pályázat gazdasági iskolába.** A tordai »Szabó József«-féle kisebb magyar gazdasági iskolába való felvételre az erdélyi (székelyföldi) miniszteri kirendeltség pályázatot hirdet. Az iskola célja az erdélyi részekben a viszonyoknak megfelelő helyes gazdálkodás ismereteit terjeszteni, kisgazdákat a saját birtokukon való gazdálkodásra megtanítani, továbbá nagyobb gazdaságok számára megbízható s kellő gyakorlattal bíró előmunkásokat, béres gazdákat, tehenes számadókat stb. kiképezni. A tanfolyam tartama 2 év. Az 1909-1910. tanévre 12 ingyenes növendék fog felvételt. Teljes felvilágosítást szívesen ad a székelyföldi miniszteri kirendeltség.

— **Mozgó fényképes levelező-lapok** 15-féle különböző változatban igen érdekes és mulatságos látványokkal kapható Betegh Pál könyv-, papír-, író-, rajz- és zeneműkereskedésében Székelyudvarhelyt. — Nagyszerű újdonság. Az összes kulturálmokban törvényesen védve.

— **Az épülő Székelyudvarhely.** Városunk folyton épül és szépül. Lassanként, de azért mégis haladunk előre. A város tanácsa közelebből a következő építkezési engedélyeket adta ki: Dr Horváth Károlyné Kossuth utca 20 sz. alatti telkén levő emeletes köépületén átalakítási munkálatokra; Solymossy Endre a Solymossy-sósfürdő melletti telepen téglanyagból, cserép fedélzettel felügyelő lakás 2 szoba, konyha és pincére; Heitz Vilmos Kossuth-utca 73 kerítés újraépítésre; Pék József Br. Orbán B. utcában 2 szobás, előszoba, ebédlő, konyha, kamra és bolthelyi-

ségből álló földszintes lakóházra, 4 szakaszu pincével; Réther János Bathányi-tér 11-a) ház felső részén téglából pékkemencére; Piroška Sándor Küküllő utca 17. házfelemelésre; Bendek Mózes Csere-u. 7. szarvazatfelemelés és kerítésépítésre; Szabados János Temető-u. 6. sertésol stb. áthelyezésre; Kocsis Albert Szentimre-u. 44. sz. házfelemelésre; Jakab Lajos Szent János-u. 37. épület áthelyezés, gazdasági épületek építésére; Szabó Ferenc eszmadia Tábor-u. lakóház és gazdasági épületek építésére; Bokor István Solymossy-u. 34. kapunyitás és kerítés építésére; Szász János a Solymossy-utcában lakóház és gazdasági épületekre; Czezar József Br. Orbán Balázs-u. lakóház és gazdasági épületekre; Hadnagy János Solymossy-u. 7. lakóház és gazdasági épületekre nyert igazolványt.

— **A vonatok éjjeli jelzése.** A m. kir. Államvasutaknál az utóbbi időben egymást érik a praktikus újítások, amelyek egy vasuti személyzetnek, mint különösen az utazó közönségnek szolgálnak előnyére. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter most a vonatok éjjeli jelzésére bocsátott ki fontos újítást tartalmazó rendeletet. Az éjnek idején haladó vonatokat ugyanis eddig a mozdonyon elhelyezett két vörös lámpás jelölte. A miniszter rendelkezése szerint a vonatokat július hó 1-től a mozdony homlokán elhelyezett két fehér lámpással fogják megjelölni. A féhérvilágítású lámpás távhatása több, háromszor nagyobb a vörösfényűnél, aminek következtében a mozdony előtti pályát nagyobb terjedelemben és hatásosabban világítja meg és így egyrészt emeli a forgalom biztonságát, másrészt egyszerűsíti a jelzési eszközök kezelését. A rendelet július első napjától kezdve lépett életbe, egyelőre próbaképpen.

— **Községi költségvetések.** A községi költségvetéshez szükséges nyomtatványok megfelelő mintákban Betegh Pál könyvnyomtató- és könyvkötő intézetében kaphatók Székelyudvarhelyt.

— **Új cég.** Benedek Lajos Székelyudvarhelyt Csere-utca 9. sz. alatt kefekötő ipart szándékozik folytatni. Erre iparigazolványt nyert.

— **Menetrendmódosítás** a kisterenyé-kisújszállási vonalon. Folyó évi július hó 15-től kezdve a kisterenyé-kisújszállási vonalon a jelenleg Hevestől—Kál. Kápolnáig közlekedő és Hevesről este 7 óra 20 perckor induló vegyesvonal forgalmán kívül helyeztetik, ellenben Pusztataskony—Abádszalóktól Kál. Kápolnáig egy új vegyesvonal helyeztetik forgalomba. E vonal Pusztataskony—Abádszalókról reggel 4 óra 48 perckor fog indulni és Kál. Kápolnára reggel 6 óra 35 perckor érkezni, hol csatlakozást talál a Kál. Kápolnáról reggel 6 óra 51 perckor Miskolcra felé induló személyszállító tehervonathoz. Az ellenirányban pedig a jelenleg Kál. Kápolnától—Hevesig közlekedő és Kál. Kápolnáról délután 5 óra 29 perckor induló vegyesvonal forgalma Pusztataskony—Abádszalóki kiterjesztetik és oda 7 óra 14 perckor érkezik. A részletes menetrendre nézve a kifüggesztett hirdetmények nyújtanak bővebb felvilágosítást. Budapest, 1909. június hó 25-én. Az igazgatóság.

— **Pizkos mérlegek.** Némely üzletben az élelmi szereket nem valami gusztust gerjesztő mérlegekkel »porciózzák« a vevőknek. Ez ügyben a belügyminiszter 6017-908. sz. határozatával úgy döntött, hogy aki üzletében pizkos mérleget használ, az 1879. évi XL. t.-c. 107. §-ába ütköző kihágást követ el és cselekménye az 1876. évi XIV. t.-c. 7 §-a szerint minősül. Jó lesz ezt figyelembe venni azoknak, akiket illet.

— **Ne higgyen senkinek,** a ki kicsinyli az újsághirdetés hasznát, hanem győződjék meg róla, hogy a »Székely-Udvarhely« hirdetése mindig a legjobb eredményt biztosítja. Az egész Székelyföldön sok ezren olvassák.

Méhészet.

— *Julius havi teendők kezdő méhészek számára.* —

A főrajzás ideje már lejárt, amely nagyon kedvező. A kinek jó anyával biró méhesládai voltak, annak rajjai bőven vannak. Junius hava oly kedvező volt a méhészetre, a mi nem gyakran fordul elő; raj bőven lett és méz is. Még a rajzott méhesládoktól is lehet pergetni mézet. Nekem már van olyan rajom, amely a kaptárnak mind a 30 keretét elfoglalta. Aki méheit kellően gondozta, az megkapja ez évben fíradtsága jutalmát, annál is inkább, mert a méhek nem kívánnak mindennapi teendőt, sőt ha mindennap zaklatjuk, a helyett hogy jót tennénk, inkább ártunk, csak akkor tegyünk, illetve dolgozzunk vele, mikor a szükség kívánja.

Ha a méhek rajzása még nem szűnt meg teljesen, még jelentkeznek másod- és harmadrajok. A ki méhtörzsei számát szaporítani akarja, az e hó 15-ig elfogadhatja a rajokat, azonban nem teljesen üres kaptárba, vagy kasba, hanem tartalék léppel, ennek hiányában, müléppel felszerelt kaptárba helyezze s különösen ha esős idő van, egy keret lépes mézzel fel kell őket segíteni s majd később, ha nem fejlődnek jól, erősebb családoktól elvett, teljesen befedett fiasításos léppel is fel kell segíteni. A megrajzott méhesládok megvizsgálandók a rajzás napjától számítva 30 nap múlva, hogy az új anya megtermékenyült-e? A kaptárakból a kereteket kiszedjük, ha szép tömör, egyenletesen befedett fiasítást találunk, tovább békében hagyjuk. Szépen a kiszedett kereteket előbbi sorrendjébe vissza rakjuk és a kaptár ajtaján levő jegyzék táblára reá jegyezzük (T. 1909. VII.) ami azt jelenti, hogy termékenyült 1909. július 4-én. Ha szórványosan pupos fiasítás van és egy sejtbe 2-3 és 4 petét is találunk, az ilyen méhtörzs ályanyás. Az ályanyás méhtörzs összes kereteit kiszedjük és 50 méternél távolabb helyen a lépekről a méheket lesöpörjük s így az ályanya elvész, mivel nem talál lakására. Ha pedig semminemű fiasítást nem találunk, az ilyen méhtörzs anyátlan. Az anyátlan méhtörzsnek keretébe vagy érett anyabölcsöt illesztünk be, vagy ha ez nem volna, egy keret vagy más lépből kivágott darabka, 3 napnál frissebb fiasítást teszünk be, a melyből a méhek maguknak anyát nevelnek. A szalmakaszokból a lépeket nem szedhetjük ki, azt felfordítjuk és a méheket a lépekről füsttel fennebb

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ

forralmi és kiviteli részvénytársaság Budapest, V. Balthory-utca 5. szám

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhaj ellen
Borszéki Főkút az ásványvizek királya köszvény ellen
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen
Bodoki Matild, alkális savanyúvíz

Bross, vesebaj ellen
Borhegyi huyhajtó
Boholti, üdítő víz
Előpataki, sárgaság ellen
Felsőrakosi Mária, légsőhurut ellen
Hargitaligeti, üdítő ital

Horgász, étvágygerjesztő
Kászónfő-ut-Salutaris jód és lithium tartalma
Répati, égvényes ásványvíz
Szekely-Szelters, idült gyomorhajok ellen
Szojtkai, cukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

természetes ásványvíz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

hajtjuk, a lépeket kézzel sorra szét-nyomjuk egymástól és ha anyja van, okvetlen meglátjuk a fiasítást. Ha fiasítást nem találunk, egy másik kasból vagy kaptárból egy darabka friss fiasítósos lépet kivágunk és az anyátlan kas lép elején az előbbi fias lépnek megfelelő helyet vágunk és 5 cm. hosszúságu, vékonyan laposra faragott faszeggel 3 vagy négy helyen a léphez odaszeggezzük és a többit a méhekre bizzuk. Később azonban bármiként anyásítottunk és újra megvizsgáljuk, hogy munkánk érvényesült-e?

Szekelyzsombor, 1909, július 2.

Ambaris András, méhész.

Kiadja: Betegh Pál villam-motoros könyv- és újságkiadó intézete.

Szekelyföldi pergetett

Virágmézet

5 kilogrammos postacsomagokban 7 koronáért szállít:

Ambaris András

méhész

Szekelyzsombor (Udvarhelyvármegye).

Kiadó szobák. Két elegánsan butorozott szoba, esetleg külön-külön is kiadó Székelyudvarhely, Bem-utca 10. szám alatt.

BORI!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható

Magyar Könyvviteli Folyóirat

havi folyóirat a könyvviteli ismeretek fejlesztésére. Főszerkesztők: Kárpáti Béla és Trautmann Henrik. Társzerkesztők: Kuntner Róbert, Szél Jenő, Zsengeri Manó. Megjelenik minden hó első napján egy és fél ivnyi terjedelemben. Előfizetési ára egy évre 8 K, fél évre 4 K. Egyes szám ára 80 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Meszter-u. 27. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhiv.

Eladó gyümölcsös-kert. Egy 875 négyszögöl területű gyümölcsös-kert eladó. Értekezni lehet Székelyudvarhelyt, Király-utca 6. szám alatt.

Amortizációs

tisztviselői kölesön

ügyekben

díjmentes felvilágosítást nyújt az „O. m. I. ált. tisztviselő-egylet kolozsvári képviselőisége”.

KOLOZSVAR

Ferenc József-ut 7. szám a.

Válaszbélyeg csatolandó.

MIERT

nem előfizetöje Ön is

AZ ÜZLET

című szaklapnak? Mert nem ismeri, mert nem tudja, hogy ez a legjobb magyar kereskedelmi szaklap. Két korona csak egy negyedévre e lapnak előfizetési díja.

Aki e csekély összegért „AZ ÜZLET”-re irasznja, az jó üzletet csinált. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, V., Sas-u. 12. sz.

OGORVOS

Perl József

American Dentist

Szekelyudvarhelyre megérkezik.

Elvégez minden fogorvosi műtétet, u. m. foghuzást teljes érzéstelenítéssel; arany és más töméseket. Készít műfogakat és teljes fogszorokat — szájpaddás nélkül. Arany és híd munkák. Lakása: Budapest-szálló 2. sz. alatt. Rendel naponta délelőtt 9—12 és délután 2—5 óráig.

Névjegyek, Meghívók, Eljegyzési és Esküvői valamint gyógyszerjelentések, ugyszintén mindenféle könyvnyomdai és könyvkötői munkálatok izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készülnek

Betegh Pál villamos ízemre berendezett könyvnyomdát és könyvkötő-intézetet Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt. Vidéki megrendeléseket azonnal elintézi.

Szám: 5259—1909. tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A székelykereszturi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Sárdi Mihály és neje Biró Rebi székelykereszturi lakosok végrehajthatóknak Barabás Anna és Tancos András fiatalvi lakosok végrehajthatást szenvedettek elleni 47 K tőke és jár. iránti végrehajthatási ügyében végrehajthatást szenvedőnek a székelyudvarhelyi kir. törvényszék kerületében s a székelykereszturi kir. járásbiróság területén Fialfalva község határában fekvő, s a fiatalvi 150 sz. tjkvben A + 354. 355. hrsz. a felvett ingatlanból (fél részt tevő) jutalékát 350 K. Továbbá az ottani 111 sz. tjkvbeli A + alatti 1 rdsz. 274a. 275b. 274 hrsz. ingatlanból ¹/₁₂ rész jutalékát 70 K.

2	483—485	"	"	"	75
4	1332—1334	"	"	"	84
5	1407—1409	"	"	"	60
6	1597—1598	"	"	"	38
7	1974	"	"	"	9
8	2006 2007	"	"	"	23
9	2011	"	"	"	9
10	2030	"	"	"	34
11	2167	"	"	"	75
12	2273—2275	"	"	"	17
13	2438	"	"	"	25
14	2643	"	"	"	14
15	2659	"	"	"	7
16	2867	"	"	"	30
17	3591—3593	"	"	"	34
18	3892	"	"	"	67
19	3949	"	"	"	34
20	4072	"	"	"	84

ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi szeptember hó 13-ik napján d. e. 9 órakor Fialfalva község-házánál megtartandó nyilvános árverésen ellognak adadni.

Az árverésen résztvenni szándékozók, tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát kés/pénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött közéhez letenni

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Szekelykereszturon, 1909. június 14.

Dr Beszterczey,
kir. járásbiró.

A párisi világiállításon bronz éremmel, Marosvásárhelyen ezüstéremmel, a debreceni és győri szakkivállításon aranyéremmel, a tordai védőegyleti kiállításon arany oklevéllel, az Országos Iparegyszerűlet által díszesüstéremmel kintüntetve.

Elsőrendű kés cipők legnagyobb raktára

Orbán, Nagy és Tamás cipészüzletében

Szekelyudvarhelyt, Kossuth-utca 2. sz. (Flórián-ház).

Ajánljuk legnagyobb választékban, általában elis mert legjobb és legcsinosabb kivitelben saját gyártmányu es elsőrendű Galanterie gyári cipőinket urak, hölgyek es gyermekek részére. Kenyelem szempontjából a vevőközönség rendelkezésére allandó nagy raktart tartunk minden fajta cipőkből, mely az előre való rendelési feleslegessé teszi, mert raktárunkon saját készítményeinkből vasarolt cipőkert cégünk országosan jöhírneve kereskedik. Vidéki megrendeléseket talaló használt cipők beküldése után gyorsan utánevét mellett eszközölünk. Ugyszintén elvállalunk minden e szakmában vago legkényesebb igényeket is kielegitő megrendeléseket versenyképes árak mellett. A m. t. közönség eddigi szives partfogásaert es bizalmáert hálás köszönetet mondva, vagyunk kiváló tisztelettel Orbán, Nagy es Tamás.

A valódi Kobrak-cipők legnagyobb raktára.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényéni, oszúznál és meghűléseknél, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés: Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany croszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.